گزارش خبری

برنامه خودکفایی مغایر با توسعه پایدار نیست

شرق: بعد از گذشت یک سال از اجرای برنامه‌های خودکفایی وزیر جهاد کشاورزی رئیس سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی در دومین روز از هفته دولت در نشست مطبوعاتی اعلام کرد: برنامه‌های خودکفایی وزیر در راستای توسعه پایدار نیست. برنامه‌های خودکفایی محمدرضا اسکندری برنامه‌های پنج ساله است که در اصل ده‌ساله بودند. اسکندری با ریاست بر جهاد کشاورزی برنامه‌های در دست اجرای محمود حجتی را با تغییراتی در دست گرفت. او با تغییر زمان‌بندی طرح‌های در دست اجرا تصمیم گرفت دوره خودکفایی محصولات استراتژیک را کاهش دهد. در حالی که برنامه‌ریزی ده ساله بر پایه مسائل زیست محیطی و توسعه پایدار ترسیم شده بود. در نتیجه بر مبنای تصمیم‌گیری وزیر کشاورزی محمود احمدی‌نژد پیش‌بینی می‌شود کاهش دوره خودکفایی تخریب منابع پایه را به دنبال بیاورد. تخریبی که خلقانی آن را تائید می‌کند. او به شرق گفت: «خودکفایی مغایر با توسعه پایدار نیست اما کاهش این دوره بر توسعه پایدار کشاورزی تاثیر می‌گذارد.» خلقانی اما در ادامه رویکرد وزارتخانه را هم چنین توجیه کرد: «ما نباید به صرف توجه به مباحث توسعه پایدار مسائل اجتماعی، سیاسی و اقتصادی را نادیده بگیریم. شرایط کنونی کشور خاص است؛ در نتیجه ما باید هرچه سریع‌تر به اهداف خودکفایی دست بیابیم.» معاون وزیر جهاد کشاورزی در ادامه در پاسخ به پرسش خبرنگار دیگری که مطرح کرد: «آیا موسسه تحقیقات در مقابل برنامه‌های ارائه شده واکنشی نشان نمی‌دهد و تنها وظایف محوله را اجرا می‌کند.»، گفت: «برنامه‌های دولت در چارچوب سند چشم‌انداز و برنامه چهارم است؛ برنامه‌هایی که یکی از محورهای اساسی آن تامین امنیت غذایی است در نتیجه برنامه وزیر بر پایه آن ترسیم شده، اما کوتاه‌مدت‌تر در نتیجه برای رسیدن به این خودکفایی‌ها تحقیقات بیشتر باید کار کند.» خبرنگاری پرسید: «عدم خودکفایی جو در سال جاری یکی از قول‌های آقای وزیر بود اما محقق نشد.» خلقانی پاسخ داد: «تحقیقات طبق برنامه ارائه شده برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام داده است. در مورد مباحث مرتبط با امنیت غذایی، خودکفایی، مباحث ترویجی و آموزشی، قدم‌های خوبی برداشته شده است در آینده این برنامه‌ها را به شدت دنبال می‌کنیم.»

■ ■ ■

سال گذشته سهم تحقیقات از تولید ناخالص ملی ۰/۶۸ تا ۰/۷ درصد بود، این سهم در سال جاری به ۰/۴۶ درصد رسید، در حالی که این سهم باید در پایان برنامه چهارم به ۲/۵ درصد برسد. خبرنگار شرق در مورد منابع مالی در اختیار و تناسب آنها با وظایف در دست سازمان پرسید و خلقانی پاسخ داد: «در سال جاری ۸۴/۶ میلیارد تومان اعتبار به سازمان اختصاص یافته که نسبت به عملکرد سال گذشته ۳/۵ درصد افزایش دارد. در واقع در کل اعتبارات ۳/۷ درصد افزایش داریم. اما در سایر هزینه‌ها ۱۵ درصد کاهش داریم. در قیمت بالغ بر ۲۰ میلیارد تومان اعتبار تملکی دارایی برای سازمان مصوب شده که نسبت به سال قبل کاهش یافته است. این رقم سال قبل ۲۴ میلیارد تومان بود. اعتبارات هزینه‌ای نیز سال گذشته بیش از ۸۲ میلیارد تومان مصوب شد که بیش از ۸۱ میلیارد تومان تخصیص یافت، ولی امسال این اعتبارات به‌رغم نیاز ۱۱۵ میلیارد تومانی سازمان، ۳۷ میلیارد تومان کسری دارد. اما درآمدهای سازمان ۱۰ میلیارد مصوب است که پیش‌بینی می‌شود به ۳۰ میلیارد تومان برسد. در نتیجه با این روند رشد منفی برای تحقیقات پیش‌بینی می‌کنیم.» او ادامه داد: «البته امیدواریم با تصویب درخواست ما برای متمم بودجه، تغییر چشمگیری در منابع داخلی ایجاد شود.»

■ ■ ■

وضعیت طرح جامع تحقیقات، پرسش خبرنگار دیگری بود که رئیس سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی در پاسخ به او با اشاره به اینکه اگر کشوری کمتر از یک درصد سهم تولید ناخالص ملی خود را به تحقیقات اختصاص دهد در واقع اعتبارات را هدر داده، گفت: در طرح جامع تحقیقات، اصلاح ساختار وضع موجود تحقیقاتی کشور مورد توجه قرار دارد که ظرف دو ماه آینده در هیات امنای سازمان آموزش و تحقیقات این طرح ارائه می‌شود. وی اساس طرح جامع تحقیقات را کاهش توسعه‌ای تشکیلات تحقیقاتی دانست و گفت: در این طرح به مراکز تحقیقاتی اکولوژیک و ایستگاه تحقیقاتی توجه می‌شود، به طوری که از ۳۱۴ ایستگاه به سمت ۸۰ تا ۱۰۰ ایستگاه تحقیقاتی حرکت می‌کنیم.

■ ■ ■

خبرنگاری در مورد وضعیت تولید بذور در کشور سئوال کرد. در مقابل خلقانی گفت: از امسال چهار میلیون و ۲۰۰ هزار دانه سیب‌زمینی مینی‌تیوپر با روش کشت بافت در اختیار کشاورزان قرار می‌گیرد و بحث نظارتی از سوی سازمان دنبال می‌شود. در ضمن از سال ۸۶ واردات بذر سیب‌زمینی قطع می‌شود. خلقانی تصریح کرد: در سال ۸۴-۸۳ کنترل و گواهی بذر دانه روغنی آفتابگردان با سطح زیرکشت ۷۰ هکتار و تولید ۱۰۰ تن اعمال شد و در سال زراعی ۸۵-۸۴ میزان سطح زیرکشت به ۷۵ هکتار و تولید به ۱۲۰ تن رسید. همچنین سطح زیرکشت گواهی شده دانه روغنی کلزا در سال گذشته ۷۵۰ هکتار با تولید ۲۵۰ تن بوده، درحالی که میزان سطح زیرکشت و تولید امسال به ترتیب به ۸۵۰ هکتار و ۴۰۰ تن رسیده است. وی با بیان اینکه در تکنولوژی بذر کلزا دچار مشکل هستیم، گفت: در سال جاری ۱۱ هکتار سوپرالیت کلزا با تولید ۱۶ تن را داشته‌ایم، ضمن آنکه در سال ۸۵-۸۴، میزان تولید به ۲۲۰ تن رسیده، همچنین تولید بذر گواهی شده کلزا در سال ۸۴-۸۳ دو هزار تن بوده که این میزان امسال به ۴ هزار و ۵۰۰ تن بالغ شده است. وی با اعلام اینکه در سال زراعی ۸۵-۸۴، ۴ میلیون و ۶۰۰ هزار اصله نهال شناسنامه‌دار شده‌اند، افزود: امسال از طریق تولید از راه مدرسه در مزرعه ۳۰ درصد استفاده سم در تولید کاهش یافته است. خلقانی تفکر سازمان در امر تحقیقاتی را بر تعدد طرح‌ها ندانست و گفت: در حال حاضر ۳۵ کمیته راهبردی تحقیقاتی وجود دارد که تعدادی از آنان در حوزه محصولی، موضوعی و منطقه‌ای ایجاد شده‌اند، اما آنچه برای ما مهم است، نتایج طرح‌ها و کیفیت است.

مدیرعامل شرکت ملی گاز خبر داد:

رشد بی‌سابقه مصرف گاز در کشور

رضا زندی

«رشد مصرف گاز در ماه‌های سپری شده سال جاری در سطح بسیار بالای ۱۱ درصد بوده است.» مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران دیروز در گفت‌وگوی مطبوعاتی هفته دولتی اش این آمار را ارائه کرد تا اگر در افزایش رشد مصرف برق، بنزین، گازوئیل و... «گل» بودیم به «سبزه» نیز آراسته شویم. هر چند افزایش مصرف گاز در سبد انرژی کشور از اهداف برنامه چهارم است اما این هدف به شرط کاهش مصرف سایر فرآورده‌ها، افزایش صنایع و نیروگاه‌ها و بهره‌مندی درصد بیشتری از مردم مثبت ارزیابی می‌شود نه اینکه مصرف گاز در شش ماه آن هم در فصل گرما به چنین رشد غیرقابل توجیهی برسد. امسال واردکننده گازوئیل شدیم. بودجه واردات بنزین را اضافه کردیم، برق را به سختی در نقطه سر به سر نگه داشته‌ایم و اگر همین طور پیش برویم نه‌تنها صادرکننده گاز نخواهیم بود بلکه بر شدت واردات آن برای مصرف داخلی باید افزوده شود: «در یک سال گذشته مصرف گاز طبیعی کشور ۱۰۶ میلیارد مترمکعب بوده است.» سیدرضا کسایی‌زاده با بیان این مطلب ارزش این میزان گاز مصرفی را چنین تشریح کرد: «ارزش برابری این میزان مصرف گاز با فرآورده‌های نفتی به قیمت هر لیتر ۶۰ سنت حدود ۶۳ میلیارد دلار است.»

■ جریمه برای مشترکان پرمصرف

شدت انرژی کشور امسال به بالاترین رقم رسیده است: «براساس برنامه چهارم توسعه باید چهار درصد در سال از شدت موجود انرژی بکاهیم. شدت انرژی کشور اکنون به بالاترین رقم یعنی ۱/۷ درصد رسیده است.» کسایی‌زاده با اعلام این خبر از ارائه طرحی به شورای اقتصاد خبر داد تا براساس آن از رشد بی‌رویه مصرف گاز جلوگیری شود: «در این طرح پیش‌بینی کرده‌ایم تا دو دهک پایین جامعه که مصرف گازشان پایین‌تر از الگوی مصرف است تخفیف دریافت کنند. الان قیمت هر مترمکعب گاز ۸۰ ریال است که پیشنهاد داده‌ایم برای این دو دهک قیمت گاز به مترمکعبی ۲۵ ریال محاسبه شود.» براساس طرح جدید شرکت ملی گاز پنج دهک بعدی جامعه که الگوی مصرف را رعایت می‌کنند نرخ گاز به صورت ثابت (همان ۸۰ ریال) محاسبه می‌شود: «سه دهک بعدی که الگوی مصرف را رعایت نمی‌کنند، علاوه بر محاسبه قیمت ۸۰ ریال جریمه نیز پرداخت خواهند کرد.» کسایی‌زاده اظهار امیدواری کرد این طرح هرچه زودتر در شورای اقتصاد تصویب شود: «امیدواریم این برنامه از اول مهرماه قابل اجرا شود.»

■ زمستان کمبود گاز نداریم

قرار است با بهره‌برداری از مراحل بعدی پالایشگاه گاز پارسیان و افتتاح پالایشگاه ایلام تا زمان اوج مصرف گاز مشکل کمبود گاز در زمستان حل شود: «با همکاری شرکت ملی نفت برای استفاده از گازهای همراه نفت در شبکه سراسری گاز و با تمهیداتی که اتخاذ شده تراز مصرف گاز برقرار خواهد شد و اگر مردم در مصرف بهینه همکاری کنند زمستان امسال کمبود گاز نخواهیم داشت.» شرق می‌پرسد:

■ آیا رشد مصرف امسال را هم در نظر گرفته‌اید که این قول را می‌دهید؟

«بله در نظر گرفته‌ایم.»

اگر امسال در زمستان مردم دوباره با کمبود گاز مواجه شوند یا افت فشار را تجربه کنند کسایی‌زاده می‌بایست بابت این وعده‌اش پاسخگو باشد: «با صرفه‌جویی ۱۰ درصدی مصرف گاز، کشور هیچ‌گاه با مشکل مواجه نخواهد شد. پیک مصرف گاز حدود ۵۰۰ میلیون مترمکعب است، ۱۰ درصد آن ۵۰ میلیون مترمکعب خواهد شد. این صرفه‌جویی معادل دو فاز پارس جنوبی است.»

■ گاز چگونه توزیع می‌شود

به گفته مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران از ۱۰۶ میلیارد مترمکعب گاز مصرف شده و در سال گذشته ۵۲ میلیارد مترمکعب آن در بخش خانگی، تجاری و صنایع کوچک، ۱۴/۹ میلیارد مترمکعب در صنایع عمده و ۳۹/۵ میلیارد مترمکعب آن در نیروگاه‌ها مصرف شده است: «سال گذشته حدود ۹۹۶ هزار مشترک جدید به شبکه گاز متصل شدند و ۴ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر تحت پوشش این شبکه قرار گرفتند. ضمن اینکه سه هزار و ۱۹۰ واحد صنعتی از گاز بهره‌مند شدند.» کسایی‌زاده اهداف برنامه چهارم توسعه را برخورداری ۹۵ درصد شهری و ۱۹ درصد جمعیت روستایی از نعمت گاز اعلام کرد: «میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای اجرای اهداف برنامه چهارم ۴ میلیارد دلار در سال است که یک‌سوم آن از منابع داخلی شرکت ملی گاز و مابقی از تبصره‌های قانونی استفاده از فاینانس و بیع متقابل تامین خواهد شد.»

■ گاز در مسجد سلیمان

اولین شهر نفتی ایران پس از حدود ۱۰۰ سال دیروز صاحب پالایشگاه گاز شد: «براساس دستور مقام معظم رهبری مبنی بر تامین گاز شیرین مردم مسجد سلیمان پالایشگاه گاز این شهرستان با ظرفیت روزانه یک میلیون مترمکعب گاز طبیعی در روز آماده بهره‌برداری شد.» با بهره‌برداری از این پالایشگاه عرضه گاز شیرین برای مصارف خانگی و محلی آغاز شده و ضمن جلوگیری از آلودگی محیط زیست باعث سوزانده شدن گازهای همراه میدان نفتی «نفت سفید» خواهد شد: «علاوه بر یک میلیون متر مکعب گاز طبیعی، یک‌هزار بشکه میعانات گازی نیز به‌عنوان محصول پالایشگاه مسجد سلیمان خواهد بود.» مدیرعامل شرکت ملی گاز، سرمایه‌گذاری ساخت این پالایشگاه را ۲۳۰ میلیارد ریال عنوان کرد: «مدت زمان بازگشت سرمایه دو سال خواهد بود و طراحی و عملیات اجرایی آن را پیمانکاران داخلی انجام داده‌اند.»

■ پارسیان و ایلام می‌آیند

پالایشگاه پارسیان در فارس هم اینک ۲۵ میلیون مترمکعب گاز آماده تحویل به شبکه می‌کند. سیدرضا کسایی‌زاده از بهره‌برداری مراحل جدید این پالایشگاه تا زمستان امسال خبر داد تا مشکل کمبود گاز برطرف شود: «۶۰ میلیون مترمکعب بر ظرفیت پالایشگاه پارسیان اضافه خواهد شد و ظرفیت تصفیه این پالایشگاه امسال به ۸۵ مترمکعب خواهد رسید.» وی از افتتاح پالایشگاه ایلام در سال جاری با ظرفیت تصفیه شش میلیون و ۸۰۰ هزار مترمکعب خبر داد: «از این‌رو طرح توازن بین عرضه و تقاضای گاز در کشور در زمستان امسال برقرار خواهد شد.»

■ چالش‌های گازی

معاون وزیر نفت یکی از چالش‌های شرکت ملی گاز ایران را وابستگی آن به تبصره‌های قانونی تامین مالی و بیع متقابل عنوان کرد و افزود: «این وابستگی فعالیت شرکت ملی گاز ایران را کند می‌کند. لذا به دنبال تامین منابع مالی از منابع دیگر چون حساب ذخیره ارزی و استفاده از درصدی از فروش نفت خام هستیم تا طرح‌های گازرسانی به شهرها و روستاها و صنایع حداکثر شود و امنیت تامین انرژی در کشور برقرار باشد.» کسایی‌زاده بزرگترین چالش شرکت ملی گاز ایران را وصل بودن تولید به مصرف عنوان کرد و افزود: «با تلاش شبانه‌روزی، طرح‌های ذخیره‌سازی گاز در حال انجام است تا مانند سایر کشورهای مصرف‌کننده گاز این حامل انرژی در فصل گرما ذخیره و در فصل سرما و در زمان اوج مصرف گاز، استفاده شود.» وی چالش دیگر پیش روی این شرکت را عدم مصرف بهینه گاز عنوان کرد که ناشی از فناوری ناکارآمد دستگاه‌های مصرف‌کننده انرژی در کشور و هدرروی گاز است. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران طرح‌های در دست اقدام این شرکت را گازرسانی به ۲۵۰ شهر، دو هزار روستا، ۴۵۰ جایگاه گاز طبیعی فشرده و شش نیروگاه جدید و هفت صنعت اعلام کرد.

■ به ترکیه تخفیف نمی‌دهیم

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تخفیف در قرارداد صادرات گاز به ترکیه را کاملاً منتفی و آن را قرارداد منطقی دانست: «قرارداد صادرات گاز ایران به ترکیه قرارداد معقولی است و نرخ آن پایه بین‌المللی است. نرخ فروش گاز به ترکیه نرخ ثابت نیست و وابسته به قیمت فرآورده‌های نفتی است. هر چه قیمت نفت خام افزایش یابد، قیمت گاز به ترکیه نیز افزایش می‌یابد. در این قرارداد منافع دو طرف در نظر گرفته شده است و هیچ اما و اگری ندارد.» وی با اظهار اینکه دنبال افزایش قیمت عرضه گاز به ترکیه نیستیم، تصریح کرد: «پایین آوردن قیمت گاز نیز برای ما پذیرش ندارد. مشکل با ترکیه، مشکل خاصی نیست، روابط دو کشور حسنه است. آنها از ما گاز بیشتری می‌خواهند و ما گاز بیشتر نداریم. باید تلاش ما در راستای عرضه گاز بیشتر به این کشور باشد.» کسایی‌زاده کیفیت صادرات گاز به ترکیه را مطابق استانداردهای بین‌المللی دانست.

■ ادغام گازی منتفی است

کسایی‌زاده درخصوص تغییر ساختار شرکت ملی گاز ایران نیز گفت: «مجموعه وزارت نفت به صورت یک خانواده عمل می‌کند. حجم عملیات این شرکت با سهم ۵۹ درصدی در سبد انرژی کشور، وسیع است. تا قبل از تعیین تکلیف اساسنامه شرکت ملی نفت و گاز و پتروشیمی نمی‌توان به مسئله تغییر ساختار و جزئیات آن پرداخت.»

لایحه تشکیل شرکت‌های تعاونی سهامی عام تدوین می‌شود

در شرکت‌های تعاونی سهامی عام، دولت می‌تواند تا ۴۹ درصد سهم داشته باشد

بهناز صادق‌پور

این هفته، هفته دولت است و هفته آینده، هفته تعاون. تقارن و نزدیکی این مناسبت‌ها باعث شد تا روز گذشته محمد ناظمی وزیر تعاون و یوسف حجت معاون تحقیقات، ترویج و آموزش این وزارتخانه‌ها هم در کنار هم در جمع خبرنگاران حاضر شوند و هم از دستاوردهای وزارت تعاون بگویند و هم از نمایشگاه‌های مربوط به هفته تعاون خبر دهند. ناظمی درخصوص دستاوردهای بخش تعاون در یک‌سال سپری شده از دولت نهم گفت: «در این مدت بسیاری از موانعی که وجود داشت، برطرف شد. نگاه و ارزیابی خود من هم نسبت به تعاون تغییر کرده است. به طور کلی شرایط فراهم شده تا شاهد بخش تعاون توسعه یافته در کشور باشیم. همچنین تعاون ایران می‌تواند در مجامع بین‌المللی تعاون هم الگو باشد. بسیاری از راهکارهای بخش تعاون در یک‌سال سپری شده به گونه‌ای بوده که کاملاً تازگی دارد و ایده‌هایی نو هستند.» وی افزود: «یکی از مدیران ارشد اتحادیه بین‌المللی تعاون به ایران آمده بود. وقتی ابتکارات بخش تعاون ایران را به ایشان گفتم، بسیار استقبال کرد و قرار شد در آینده نزدیک گردهمایی بین‌المللی تعاون دنیا، در ایران برگزار شود.» وی گفت: «در یک‌سال گذشته بالغ بر ۸ هزار شرکت تعاونی ایجاد شده و بالغ بر ۱۹ هزار طرح به سیستم بانکی ارائه شده که پس از دریافت تسهیلات، این طرح‌ها ۱۳۰ هزار فرصت شغلی ایجاد می‌کنند.» ناظمی درخصوص هفته تعاون هم گفت: «امیدواریم بتوانیم دستاوردهای بخش تعاون را در این هفته ارائه کنیم. ما باید انتظارات بحق مردم از بخش تعاون را بشناسیم و دنبال تحقق انتظارات باشیم. از جمله اقدامات خوب که برای اولین‌بار در کشور انجام شده، برگزاری جشنواره تعاونی‌های برتر است. در روز ۱۳ شهریور یعنی روز ملی تعاون، رئیس‌جمهور به ۱۴ تعاونی برتر، لوح تقدیر می‌دهد. همچنین ۲ تعاونی برتر ملی هم لوح تقدیر دریافت می‌کنند.» ناظمی هدف از برگزاری این جشنواره را، به کارگیری سازوکار علمی، فنی و مدیریتی و ارائه خدمات یا تولیدات برتر عنوان کرد: «برخی تعاونی‌های برتر در سطح استانی در نمایشگاهی که یکشنبه در مجلس افتتاح شد، کالا و خدمات خود را به نمایش گذاشتند. امیدوارم جشنواره تعاونی‌های برتر موجب شود، سایر تعاونی‌ها با الگو گرفتن از تعاونی برتر، وضعیت خود را از لحاظ فنی، ساختاری، مالی و بازرگانی توسعه و رونق دهند. امیدواریم الگوها هم خوب و بدون نقص انتخاب شده باشد تا بنگاه‌ها با الگوپذیری راه خود را بهتر تشخیص بدهند.»

■ ۲۰ هزار تعاونی جدید تا پایان سال

یوسف حجت معاون وزارت تعاون هم سخنان خود را با توضیح اینکه تا پایان سال سه نمایشگاه تعاون برقرار می‌شود، شروع کرد: «سعی کردیم نمایشگاه‌ها در مکان‌های تاثیرگذار برپا شود. به همین دلیل مجلس را انتخاب کردیم.» وی تعداد تعاونی‌های موجود کشور را ۸۰ هزار اعلام کرد که با بیش از ۸ هزار تعاونی که در سال قبل افتتاح شده، تعداد آن به حدود ۹۰ هزار تعاونی رسیده است و توضیح داد که دولت نهم در سال ۸۵، ۱۰ درصد کل تعاونی‌های کشور، تعاونی جدید تشکیل داده است. امسال هم ۲۰ هزار تعاونی جدید دیگر ایجاد می‌شود. شرق از دکتر حجت پرسید، آیا برتری تعاونی‌ها تنها نسبت به هم سنجیده شده و یا مقایسه‌ای میان تعاونی‌ها و بخش خصوصی انجام شده است و اینکه آیا می‌دانند قیمت تمام شده و کیفیت کالا و خدمات در بخش تعاونی نسبت به بخش خصوصی چه وضعیتی دارد؟ حجت پاسخ داد: «مقایسه در درون بخش تعاون انجام شد. اما نکته‌ای که اشاره کردید درست است. تعاونی‌ها باید در زمینه کیفیت خدمات و کالا ارتقا پیدا کنند و با بخش غیرتعاونی رقابت کنند. تعاونی‌ها تاکنون از این جنبه موفق نبودند و توجه به تعاونی برتر جهت‌گیری جدیدی در بخش است. قصد داریم حمایت دولت از تعاون محدود به حمایت مالی و تسهیلاتی نباشد بلکه تعاونی‌ها دانش‌محور شوند.»

حجت در خصوص روند انتخاب تعاونی‌های برتر هم گفت: «ما ۱۴ گرایش در بخش تعاونی داریم که عبارتند از: کشاورزی، صنعتی، معدنی، خدمات، تامین نیاز تولیدکنندگان، فرش دستباف، حمل و نقل، مسکن، عمرانی، اعتباری، تامین نیاز مصرف‌کنندگان، تامین نیاز صنوف خدماتی، مصرف آموزشگاهی و اتحادیه‌ها. هر استان ابتدا ۱۴ تعاونی برتر را قرار بود معرفی کند که چون همه استان‌ها این تعداد تعاونی برتر نداشتند مجموعاً حدود ۳۹۰ تعاونی معرفی شد. در هر استان هم برترین تعاونی انتخاب شد.» یک اتحادیه و یک تعاونی فرا استانی هم معرفی شدند که همه اینها لوح تقدیر می‌گیرند. وی گفت: «مقایسه بین تعاونی‌ها ساده نبود. ما تعاونی‌های برتر را با شاخص‌های کاملاً مشخص انتخاب نکردیم. بلکه طبق خطوط راهنما تعاونی‌های برتر انتخاب شدند. برخی به‌دلیل آباد کردن یک روستا یا حل مشکلات اجتماعی انتخاب شدند و برخی به دلیل کیفیت یا میزان صادرات.» وی درخصوص افزایش سهم تعاون در اقتصاد گفت: «اگر با روال فعلی پیش برویم باید همین سهم چند درصدی را حفظ کنیم اما برای رشد سهم بخش تعاون باید زمینه کاری جدید باز شود. مثلاً ورود به صنایع پایین‌دستی نفت، سیمان و پتروشیمی. برای ورود به صنایع بزرگ باید تعاونی جدید ایجاد شود. در قالب اصل ۴۴ که به تازگی ابلاغ شده، در حال تدوین لایحه تشکیل شرکت تعاونی سهامی عام هستیم. همچنین تعاونی‌های فراگیر استانی را برای ورود به فعالیت‌های بزرگ پیش‌بینی کردیم. نباید تصور کنیم برای ورود به صنایع بزرگ باید شرکت صددرصد تعاونی باشد بلکه طبق لایحه در دست تدوین، دولت می‌تواند تا ۴۹ درصد سهام را بخرد که به این ترتیب مدیریت دردست دولت می‌ماند و امکان جلو بردن پروژه هم وجود دارد. وقتی سهام در تعاونی خرد شود، بلوک مدیریتی هم از هم می‌پاشد به این دلیل ورود دولت پیش‌بینی شد.» وی یادآور شد: «رویکرد کشور به گونه‌ای است که سهم دولت در اقتصاد به ۲۰ درصد، بخش خصوصی ۵۵ درصد و بخش تعاون به ۲۵ درصد برسد.»

قول‌هایی می‌دهم که عملی شود

ادامه از صفحه ۱۱

ریاحی به عنوان مدیرعامل و عدم اجرای این تصمیم، سرنوشت مصوبه هیات مدیره سایپا به کجا ختم خواهد شد و چه تغییری در وضعیت سایپا رخ می‌دهد؟ طهماسبی در جواب گفت: امکان تغییر در پست‌های مدیریتی همواره وجود دارد. اما در مورد سایپا باید بگویم با توجه به اینکه سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران سهامدار بخش عمده‌ای از سهام شرکت سایپا است این سازمان مسائلی را در مورد نحوه اداره و بحث‌های مدیریتی در مورد سایپا داشتند و انتقاداتی را وارد می‌کردند. تصمیماتی هم گرفته شد که آن تصمیم‌ها در حوزه مدیریت و مدیریت عامل به ثبت نرسیده و این یک تصمیم مدیریتی بوده که شاید لازم نبوده است به آن سرعت و ثبت نشده اعلام شود ولی به هر حال تصمیمی که هیات مدیره گرفته است فعلاً به ثبت نرسیده ولی به هرحال امیدواریم این مشکلات به‌زودی حل شود.

■ WTO هدف نیست وسیله است

محمدخانی از رادیو از وضعیت واردات خودرو و تاثیر این واردات بر صنعت خودرو پرسید که طهماسبی در پاسخ به او گفت: بالاخره در برنامه چهارم دستورالعمل هایی ارائه شده است که می‌گوید نمی‌شود جلوی واردات کالاهای صنعتی و مصرفی را گرفت و ما فقط به وسیله نظام تعرفه‌ای می‌توانیم بر میزان واردات کنترل داشته باشیم و از طرف دیگر ما معتقدیم که تولید گلخانه‌ای نمی‌خواهیم، طبیعتاً باید در بخش تولید صنعتی کشور کالای رقابت‌پذیر تولید کنیم و در حوزه خودرو با توجه به اهمیت آن یک مقدار توجه بیشتر مورد نظر است و ما فکر می‌کنیم تعرفه ۹۵ و ۹۰ درصدی موجود خطر آنچنانی برای خودروسازی در ایران ندارد و در این زمینه ما معتقد به کاهش مرحله‌ای تعرفه هم هستیم که این قضیه در بحث سازمان تجارت جهانی و ورود به آن اهمیت می‌یابد. در این جا مسئله‌ای که مطرح می‌شود این است که ورود به WTO هدف است یا وسیله؟ ما معتقدیم وسیله است. باید در یک فاصله زمانی حمایت‌هایی را انجام دهیم و توان رقابت را افزایش دهیم. فکر می‌کنم در بخش صنعت این حمایت‌ها نسبت به دیگر بخش‌ها بیشتر بوده است. طهماسبی در ادامه به پیشنهاد ۹۵ درصدی دولت در مورد تعرفه خودرو اشاره کرد و گفت ما در سال گذشته تعرفه ۹۵ درصدی را پیشنهاد کرده بودیم منتها مجلس تصمیم گرفت آن را ۹۰ درصد بکند و در حال حاضر خطر خاصی متوجه خودروسازی کشور نیست فقط یک نکته‌ای هست که دوستان باید توجه کنند. مجلس در سال‌های پیش طرحی را تصویب کرد مبنی بر این که در مورد خودروهایی که به صورت Full CKD تولید می‌شود تعرفه را از یک حدی نمی‌توان پایین‌تر آورد و از طرفی ما تعرفه CBU را مرحله به مرحله پایین‌تر می‌آوریم و یک رابطه منطقی بین این دو وجود دارد. اگر تعرفه از حدی پایین‌تر بیاید طبیعتاً تولید خودروهای لوکس در ایران صرفه اقتصادی نخواهد داشت. طهماسبی سپس به مسئله صادرات اشاره کرد و ادامه داد درباره صادرات هم باید بگویم که صادرات به دو روش می‌تواند پایدار باشد؛ یکی سرمایه‌گذاری روی برندها و نشانه‌های ملی است و تنها به خودرو محدود نمی‌شود و مسئله دیگر مشارکت با شرکت‌های خارجی و تولید و مونتاژ محصولات آنها در کشور و فروش این محصولات از طریق شبکه فروش قبلی که آنها ایجاد کرده‌اند است و این راهی بود که ما در مورد ال ۹۰ دنبال کردیم و به نتیجه هم رسیدیم. ما امیدواریم اگر شرکتی می‌خواهد سرمایه‌گذاری کند اگر توجهی به برندهای ملی ندارد حتماً روی بحث دوم تاکید و روی آن کار کند.

■ مصوبات هیأت دولت پشتوانه اعتباری دارند

بروغنی از روزنامه سرمایه از وزیر صنایع در مورد مصوبات استانی پرسید. سئوال بروغنی این بود که آیا مصوباتی که در استان‌ها تصویب می‌شوند از پشتوانه اعتباری برخوردار هستند؟ پاسخ طهماسبی به سئوال خبرنگار سرمایه این بود: تعداد درخواست‌های مسئولین و نمایندگان استان‌ها بسیار بیشتر از آن چیزی است که تصویب می‌شود و ما مصوباتی را در استان‌ها خواهیم داشت که به تامین اعتبار آنها مطمئن باشیم. بعضی وقت‌ها بعضی از مصوبات مطالعاتی است و اجرایی نیست و یا ملزم به تصویب در کمیسیون مربوطه در مجلس و سازمان مدیریت خواهد بود و بعضاً هم قسمی از مصوبات منوط به حضور آن در متمم بودجه دولت است. بنابراین اینها هر کدام مسائل خاص خودشان را دارند و ما در حوزه خودمان سعی کرده‌ایم قول‌هایی را بدهیم که عملیاتی خواهد بود و انجام خواهد شد. ما مصوبه‌ای نداشته‌ایم که فقط حرف باشد و قادر به عملیاتی کردن آن نباشیم.

■ استراتژی ما به این سادگی‌ها قابل تغییر نیست

خبرنگار روزنامه سرمایه سئوالی را در مورد ضمانت اجرایی استراتژی توسعه صنعتی جدید پرسید و در ادامه نیز از طهماسبی سئوال کرد که آیا نگران تغییرات استراتژی در دولت های آینده نیست. طهماسبی در پاسخ به او گفت: ما سعی کرده‌ایم این سند را طوری بنویسیم که تناسب لازم را با اسناد بالادستی و ابلاغیه‌های مقام معظم رهبری داشته باشد. به هر حال اینها وحی منزل نیست و بحث‌هایی را که قابلیت اجرا نداشته و عملیاتی نیست اصلاح خواهیم کرد اما معتقدیم این سند به نحوی تنظیم شده که در برگیرنده بسیاری از مسائل کلان کشوری است و به این سادگی‌ها قابل تغییر نیست. ما معتقدیم سندی را ارائه دادیم که هم بحث‌های نظری را دنبال کرده و هم مسائل کلان کشور و سیاست‌های کلی را دنبال کرده است. خبرنگار ایسنا هم از توقف واردات مگان و صادرات سمند به ترکیه پرسید. طهماسبی در پاسخ به او گفت: ما در وزارت صنایع و معادن معتقدیم تعاملات، باید متقابل باشد، بعد از وزیر خارجه بیشترین جلسات را ما با وزرای خارجی داشته‌ایم. ما با چیزی حدود ۲۵ وزیر صنایع و اقتصاد و تولید جلسه گذاشته‌ایم تا چالش بازار و رقابت را حل کنیم. ما باید در بازاریابی به بنگاه‌ها کمک کنیم. نوع تعاملات ما هم متناسب با همین مسائل است مثلاً اگر متوجه شدیم که به دلایل ابهام‌آلود و خلاف قوانین موجود سخت‌گیری‌های بی‌مورد می‌شود و مسائل خاص ایجاد می‌شود، می‌توانیم به نحوی همان سیاست‌ها و سخت‌گیری‌ها را اعمال کنیم. بحث مگان هم از این دست مسائل است. امیدواریم که با جلسات موجود در یک یا دو ماه آینده مسائل برای هر دو طرف حل شود. ما سرمایه‌گذاری عمده‌ای کردیم تا سمند مورد تایید در ترکیه را تولید کنیم و وقتی این سرمایه‌گذاری صورت گرفته است به انجام صادرات حساسیت داریم. سئوال دیگر خبرنگار ایسنا در رابطه با گوشی موبایل و برندهایی بود که قرار است با آنها قرارداد امضا شود. علیرضا طهماسبی پاسخ به این سئوال را این‌چنین آغاز کرد: من بارها گفته‌ام در این حوزه همانند سایر حوزه‌ها وظیفه داریم فرصت‌هایی را برای صنعت‌گران و کارآفرینان بخش خصوصی فراهم کنیم که بتوانند در این بازار پرچالش برنامه‌ریزی کنند. طهماسبی در ادامه پاسخ به این سئوال از رسانه‌ها در ارتباط با پوشش این خبر انتقاد کرد و گفت: در جایی بحث امضای تفاهمنامه بوده است و بعضی روزنامه‌ها نوشته‌اند قرارداد و گفته بودند اگر قرارداد است چرا اسناد مناقصه فراهم نشده است. دوستان مطبوعات خبر غلطی را منتشر می‌کنند و بر روی آن تحلیل‌های چندروزه می‌نویسند. بحث گوشی موبایل یک تفاهمنامه بوده است و علاوه بر این ۳ شرکت، ۱۱ شرکت دیگر هم آمده‌اند و لزومی نداشته برای آن ۱۱ شرکت دیگر هم جلسه مطبوعاتی برگزار کنیم. در حال حاضر حدود ۱۴ شرکت مراجعه کرده‌اند و از آنها حدود ۷ یا ۸ شرکت جهت عملیاتی کردن آن حرکت می‌کنند و ۴ شرکت جلوتر از بقیه حرکت می‌کنند. منتها من یک بار به دوستان‌مان در صدا و سیما گفتم سرمایه‌گذار خارجی باید به پایداری سیاست‌ها مطمئن باشد. خارجی‌ها همیشه به ما می‌گویند بزرگترین مشکل شما ناپایداری برخی سیاست‌های اقتصادی اعمال شده است ما باید محکم پشت این قضیه بایستیم.

یادداشت

اول آب

قاسم تقی‌زاده خامسی*

حجم بازار جهانی آب تا سال ۲۰۱۰ به ۱۵ میلیارد دلار خواهد رسید و تا آن زمان براساس پیش‌بینی حجم بازار آب در آمریکا به ۱۵۰ میلیارد دلار می‌رسد. روی آوردن شرکت‌های بزرگ جهان ازجمله جنرال الکتریک، جنرال موتورز، زنون و یونیکس در این زمینه نشان می‌دهد که این شرکت‌ها سود مشترکی در آب دی